

DODATEK DO N° 27.

Dnia 20 września 1839.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Z *Wilna*. Ulubiony romans historyczny Franciszka Bernatowicza, *Pojata córka Lezdejki albo Litwini w XIV wieku*, do czekał się w krótkim przeciągu czasu trzeciego poprawnego wydania.

— Szacowne pismo *Wizerunki i roztrząsania naukowe*, wychodzi ciągle w Wilnie. Mamy przed sobą najnowszy, to jest: szósty tomik drugiego nowego poczetu. Zawiera między innemi wiadomość o malarzu Łukaszu Hüblu Pijarze (+ 1793), którego obrazy znajdują się w Lubieszowie u Pijarów, jakoteż w wielu innych miejscach na Litwie. Następuje powieść *Zydówka czyli Sasi na kępie*, oryginalnie z przyjemnością napisana przez Paulinę K.... znaną wydawczynię Warszawskiego Noworocznika dla płci pięknej. Po dalszym ciągu Pomników historycznych z początków XVIII wieku, czytamy w końcu doniesienie o wysłym pierwszym zeszycie *Obrazu bibliograficzno-historycznego literatury i nauk w Polsce od wprowadzenia do niej druku porok 1830 włącznie*, wystawionego przez Adama Jochera, z pism najznakomitszych bibliografów naszych, a wydanego w Wilnie przez Józefa Zawadzkiego. Zeszyt ten zawiera mianowicie rozprawę pod tytułem: *Literatura i filologija starożytna*, poczem rozpoczyna się bibliograficzne opisanie książek w przedmiotach powyżej wyrażonych. P. Kraszewski umieścił w Tygodniku Petersburskim długi pochwalny artykuł o téj pracy P. Jochera. Powiada w nim: « Pierwszy zeszyt, któryśmy otrzymali zawiera oddział literatury i filologii starożytnéj wyłożonéj w dwóch częściach; historyczno-

krytycznej i bibliograficznej. Pierwsza przedstawia obraz nauki języków i literatury starożytnej w krajach dawniej Polski, druga spis dzieł w tym przedmiocie. Wszystko, co się odnosi do tej gałęzi, zajęte jest częścią historyczną i całe jej dzieje wyłożone jasno, bez rozwlekłości, oparte na faktach. Druga część, to jest : spis, nie kończy się jeszcze w tym zeszytce. Cały wykład, na który zaledwie rzuciliśmy okiem, jest wybornie dokonany, i niepodobna było w słuszniejszych granicach się utrzymać ; lepiej się ograniczyć, żeby niewpaść albo w samo jałowe rozumowanie, albo proste wyliczenie. Wszystko rokuje, że wyjście tego dzieła, będzie epokę w nauce historii literatury naszej stanowić ; jest to skutek prac i nakładów niezmiernych. Cóż, jeśli zwykłą nam obojętnością, połowa czytających ludzi znać je będzie z tytułu ? »

— « Ustanowiona przy Ministerstwie Oświecenia Kommissja archeograficzna, czynnie pracuje i rozszerza prace swoje. Dla naszych czytelników nieobojętną zapewne będzie wiadomość, że się w niej gotuje *Zbiór aktów dotyczących się dziejów zachodniej Rosji*. Głównym do tego materiałem jest Metryka Litewska będąca tu przy Senacie. Redaktor zbioru protorererj Hryhorowicz zajmuje się jej rozpatrzeniem. Z protokołu posiedzeń Komisji ciągle ogłaszanego w dzienniku Ministerstwa Oświecenia dowiadujemy się, że P. Daniłowicz, professor Uniw. Kijowskiego (a teraz Moskiewskiego), oświadczył gotowość do zajęcia się wydaniem Ruskiego Litewskiego Statutu 1529 roku. »

(*Tygodnik Petersburski*).

-- *Z Poznania*. Od dnia 1 października zacznie tu wychodzić nowe pismo czasowe dla kobiet i dzieci, pod nazwą : *Dziennik domowy*. Redakcją zajmować się ma P. *Napoleon Kamiński*. Zapowiedziana najnowsza powieść P. Kraszewskiego : *Poeta i świat* wyszła już z druku nakładem redakcji *Tygodnika Literackiego*.

NOWE PISMA :

Affaires d'Orient. Lettre à M. Odillon Barrot, député. Paris, 1839 in-8vo 20 pages, par C. O. (Christien Ostrowski).

— *Notice sur le texte du sacre* (extrait du Journal général de l'instruction publique, des 4 et 7 sept. 1839) in-8vo pages 11 par J. L. Corvinus Jastrzębski.

W uczonej i pracowitej rozprawie, którą P. Jastrzębski w formie raportu przesłał ministrowi oświecenia, wyjaśnia wiele kwestji odnoszących się do sławnego manuskryptu Sławiańskiego, będącego w bibliotece w Rheims. Rękopis ten był przedmiotem badań wieluuczonych francuzkich i cudzoziemców. Piotr W. w przejeździe swoim 1717 oglądał go i zaręczał, że pierwsza jego część jest pisana po sławiańsku. P. Strojff niedawnemi czasy, może nawet dla tego żeby się mędrszym od Cara niepokazać, opinię jego utwierdził, a co do drugiej części oświadczył, że musi być pisana po Armeńsku albo Georgijsku, lecz ponieważ nie jest orientalistą, przeto niechce się mieszać w nie swoje. Tymczasem P. Jastrzębski ostatecznie się przekonał, że część pierwsza jest spisana własnoręcznie przez S. Prokopa Opata Monasteru Sazawy (w Czechach) około 1010—1040 roku. Druga zaś część należy do jednego z mnichów monasteru Świętego Hieronima założonego przez Karola IV w 1349 roku. Obie pisane po sławiańsku, zawierają nauki wyjęte z Nowego Testamentu na niedziele i święta.

— Czytamy w Numerze 24 *Demokraty* następujące oznajmienie. « W tych dniach wyjdzie z druku u Silbermana w Strasburgu, pierwszy oddział POEZJI SEWERYNA GOSZCZYŃSKIEGO. Całe dzieło obejmuje tom jeden pod tytułem : TRZY STRUNY, i dzieli się na trzy oddziały, stosownie do trzech epok, w których te poezje były pisane. I tak, pierwszy oddział zawiera poezje przedrewolucyjne, drugi rewolucyjne, trzeci porewolucyjne. »

— Odebraliśmy jeszcze jeden list z Londynu objaśniający spory i protestacje z powodu meetingu pod prezydencją Xięcia Sussex odbytego. Obszerność tego listu niedozwala nam go w całości umieścić, a zwłaszcza żeśmy już w swoim czasie wszystkie

prawie okoliczności wyświecili. Znajdujemy przecież szczegół nowy, dotyczący Jenerała Dwernickiego, wyjaśniający powody dla których Jenerał nieudał się na meeting Prekursorów, gdzie Pan Beniowski chciał prezydować; i dla tego wstęp takowy mogący służyć za odpowiedź na zarzuty przez *Nową Polskę* czynione, poniżej umieszczamy:

« Jenerał Dwernicki, znany dobrze rodakom, podłymi ludźmi i potwarcami pogardzać może, a przyjaciół sprawy naszej jakimi się okazali Anglicy, na ostatnich meetingach zebrani, równie jak każdy dobry Polak, uwielbia. Nie przybył na meeting Prekursorów, bo dowiedziawszy się o powodach odłożenia onego, niechciał być świadkiem scen gorszących a przygotowanych sprowadzeniem Pana Beniowskiego, który podług umowy, jak to jest powszechnie wiadomem, nie wrogów ale przyjaciół Polski i ludzi mających prawdziwe zasługi, oraz pracujących dla kraju, o ile im okoliczności pozwalają, miał znieważać. »

— W roku bieżącym po ukończonych examinach uczniowie szkoły weterynarskiej w Alfort: Hryniewicz, Koziell, Rozwadowski, Studziński, Testori, otrzymali dyplomata weterynarzy. (*Journal des Debats*).

— Dnia 17 b. m. zmarł w Paryżu po kilkomiesięcznych cierpieniach ACHILLES BREZA b. Officer 13go pułku piechoty liniowej. Urodzony w r. 1805, we wsi Siekierzynce, w pow. Ostrogskim na Wołyniu, służył przed rewolucją w pułku grenadierów. Wczoraj licznie zgromadzeni Ziomkowie odprowadzili ciało zmarłego na miejsce wiecznego odpoczynku.

OZNAJMIENIE PŁATNE.

— Marjan Płachecki ze szkoły podchorążych, zgłosi się w interesie familijnym do kuzyna swego Czarneckiego (z Sieraków) nie dawno z kraju przybyłego, a mieszkającego w Paryżu rue la Harpe, n. 48.